

Vaartweg 54  
1217 sv Hilversum

TELEFOON  
035 624 11 81

FAX  
035 621 00 18

GEMEENTELIJK  
**GYMNASIUM**  
HILVERSUM

DATUM

2 november 2017

REFERENTIE

BETREFT

Aan de Gemeente Hilversum  
t.a.v. de Gemeenteraad  
Postbus 9900  
1201 GM Hilversum

|                    |            |          |
|--------------------|------------|----------|
| Gemeente Hilversum |            |          |
|                    | Ingekomen  |          |
| - 3 NOV. 2017      |            |          |
| Zaaknummer         | Zaaktype   | Afdeling |
|                    | BSF<br>BSL |          |

Betreft: Aanbieding conceptbegroting 2018 van het Gemeentelijk Gymnasium Hilversum

Geachte Raad,

Hierbij stuur ik u namens het bestuur van de stichting Gemeentelijk Gymnasium Hilversum de conceptbegroting 2018. Ter vergelijking is de begroting 2018 afgezet tegen de begroting 2017 en de realisatie van de begroting 2016 en voorzien van een korte toelichting met hierin aandacht voor de te verwachten (maatschappelijke) ontwikkelingen.

Ik verzoek u om deze ontwerpbegroting op grond van artikel 1 sub 3 van het bestuurlijke convenant dat de stichting en de gemeente Hilversum gesloten hebben, binnen de daarvoor gestelde termijn goed te keuren.

Het bestuur van de stichting stelt na goedkeuring door de raad de begroting 2018. medio januari 2018 vast.

Ik vertrouw erop u hiermede van dienst te zijn geweest.

Hoogachtend,

Drs.S.H.M.C. van de Berg,  
rector

## Ontwerpbegroting 2018

1. Begroting 2018
2. Toelichting begroting 2018
3. Grondslagen begroting 2018

## 1. Begroting 2018

|                                           | Begroting 2018<br>EUR | Begroting 2017<br>EUR | Realisatie 2016<br>EUR |
|-------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|------------------------|
| <b>Baten</b>                              |                       |                       |                        |
| Rijksbijdragen OCW/EL&I                   | 7.146.732             | 6.814.700             | 6.432.121              |
| Overige subsidies OCW/EL&I                | 988.884               | 935.136               | 891.568                |
| Overige overheidsbijdragen en - subsidies | 194.400               | 194.400               | 194.006                |
| Overige baten                             | 267.780               | 215.000               | 239.921                |
| <b><u>Totaal Baten</u></b>                | <b>8.597.796</b>      | <b>8.159.236</b>      | <b>7.757.616</b>       |
| <b>Lasten</b>                             |                       |                       |                        |
| Personeelslasten                          | 7.036.992             | 6.576.688             | 6.265.928              |
| Afschrijvingen                            | 619.728               | 592.680               | 643.279                |
| Huisvestingslasten                        | 385.944               | 473.952               | 444.898                |
| Overige lasten                            | 555.132               | 515.916               | 509.709                |
| <b><u>Totaal Lasten</u></b>               | <b>8.597.796</b>      | <b>8.159.236</b>      | <b>7.863.814</b>       |
| <b><u>Saldo Baten en Lasten</u></b>       | <b>-</b>              | <b>-</b>              | <b>-106.198</b>        |
| Financiële baten en lasten                | -                     | -                     | 7.709                  |
| <b><u>Netto resultaat</u></b>             | <b>-</b>              | <b>-</b>              | <b>-98.488</b>         |
| Buitengewoon resultaat                    | -                     | -                     | -                      |
| <b><u>Totaal resultaat</u></b>            | <b>-</b>              | <b>-</b>              | <b>-98.488</b>         |

## 1. Toelichting begroting 2018

|                                  | <i>Begroting 2018</i><br>EUR | <i>Begroting 2017</i><br>EUR |
|----------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| <b>BATEN</b>                     |                              |                              |
| RIJKSBIJDAGEN                    |                              |                              |
| OCW                              | 7.146.732                    | 6.814.700                    |
| <i>RIJKSBIJDAGEN</i>             | <u>7.146.732</u>             | <u>6.814.700</u>             |
| OVERIGE SUBSIDIES OCW            |                              |                              |
| Geormerkte subsidies             | 988.884                      | 935.136                      |
| <i>OVERIGE SUBSIDIES OCW</i>     | <u>988.884</u>               | <u>935.136</u>               |
| OVERIGE OVERHEIDSBIJDAGEN        |                              |                              |
| Ov. overheidsbijdragen-subsidies | 194.400                      | 194.400                      |
| <i>OVERIGE OVERHEIDSBIJDAGEN</i> | <u>194.400</u>               | <u>194.400</u>               |
| OVERIGE BATEN                    |                              |                              |
| Verhuur                          | 9.000                        | 9.000                        |
| Detachering personeel            | 54.780                       | 36.000                       |
| Ouderbijdragen                   | 204.000                      | 170.000                      |
| Overige baten                    | -                            | -                            |
| <i>OVERIGE BATEN</i>             | <u>267.780</u>               | <u>215.000</u>               |
| <b><u>Totaal Baten</u></b>       | <u>8.597.796</u>             | <u>8.159.236</u>             |

|                                       | <i>Begroting 2018</i><br>EUR | <i>Begroting 2017</i><br>EUR |
|---------------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| <b>LASTEN</b>                         |                              |                              |
| <b>PERSONEELSLASTEN</b>               |                              |                              |
| Brutolonen en salarissen              | 6.723.600                    | 6.327.150                    |
| Personeel niet in loondienst          | 61.092                       | 25.438                       |
| Overige personeelslasten              | 252.300                      | 224.100                      |
|                                       | <hr/> <hr/>                  | <hr/> <hr/>                  |
| <b>PERSONEELSLASTEN</b>               | <b>7.036.992</b>             | <b>6.576.688</b>             |
| <br><b>AFSCHRIJVINGEN</b>             |                              |                              |
| Afschrijvingen vaste activa           | 619.728                      | 592.680                      |
|                                       | <hr/> <hr/>                  | <hr/> <hr/>                  |
| <b>AFSCHRIJVINGEN</b>                 | <b>619.728</b>               | <b>592.680</b>               |
| <br><b>HUISVESTINGSLASTEN</b>         |                              |                              |
| Onderhoud                             | 93.000                       | 93.000                       |
| Energie en water                      | 84.960                       | 84.960                       |
| Schoonmaakkosten                      | 158.196                      | 159.996                      |
| Overige huisvestingslasten            | 49.788                       | 135.996                      |
|                                       | <hr/> <hr/>                  | <hr/> <hr/>                  |
| <b>HUISVESTINGSLASTEN</b>             | <b>385.944</b>               | <b>473.952</b>               |
| <br><b>OVERIGE LASTEN</b>             |                              |                              |
| <b>ADMINISTRATIE EN BEHEERSLASTEN</b> |                              |                              |
| Accountantskosten                     | 19.992                       | 19.992                       |
| Administratiekosten                   | 89.196                       | 67.200                       |
|                                       | <hr/> <hr/>                  | <hr/> <hr/>                  |
| <b>ADMINISTRATIE EN BEHEERSLASTEN</b> | <b>109.188</b>               | <b>87.192</b>                |

|                                          | <i>Begroting 2018</i><br>EUR | <i>Begroting 2017</i><br>EUR |
|------------------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| INVENTARIS, APPAR. EN LEERMIDD           |                              |                              |
| Materialen                               | 36.000                       | 36.000                       |
| Schoolboeken                             | 26.400                       | 26.400                       |
| Reproductiekosten                        | 34.992                       | 34.992                       |
| Examenkosten                             | 27.996                       | 21.996                       |
| Bibliotheek                              | 6.000                        | 6.000                        |
| Onderwijs ontwikkeling/Passend onderwijs | 123.588                      | 114.072                      |
| <i>INVENTARIS, APPAR. EN LEERMIDD.</i>   | <u>254.976</u>               | <u>239.460</u>               |
| OVERIGE                                  |                              |                              |
| Telefoonkosten                           | 7.500                        | 10.800                       |
| Kantoorartikelen                         | 7.992                        | 9.000                        |
| Juridische advieskosten                  | 15.000                       | 15.000                       |
| Representatiekosten                      | 22.992                       | 19.992                       |
| Portokosten                              | 7.500                        | 8.496                        |
| Verzekeringen                            | 12.000                       | 12.000                       |
| Drukwerk                                 | 16.992                       | 13.992                       |
| Automatisering                           | 18.000                       | 12.000                       |
| Abonnementen en contributies             | 79.992                       | 81.984                       |
| Overige lasten                           | 3.000                        | 6.000                        |
| <i>OVERIGE</i>                           | <u>190.968</u>               | <u>189.264</u>               |
| <i>OVERIGE LASTEN</i>                    | <u>555.132</u>               | <u>515.916</u>               |
| <u>Totaal lasten</u>                     | <u>8.597.796</u>             | <u>8.159.236</u>             |
|                                          | <u>-</u>                     | <u>-</u>                     |

|                                        | Begroting 2018<br>EUR | Begroting 2017<br>EUR |
|----------------------------------------|-----------------------|-----------------------|
| <b>FINANCIERINGSLASTEN/BATEN</b>       |                       |                       |
| FINANCIERINGSLASTEN/BATEN              |                       |                       |
| Rentebaten en soortgelijke opbrengsten | -                     | -                     |
| FINANCIERINGSLASTEN/BATEN              | -                     | -                     |
| <b>BUITENGEWONE BATEN EN LASTEN</b>    |                       |                       |
| BUITENGEWONE BATEN EN LASTEN           |                       |                       |
| Bijzondere baten en lasten             | -                     | -                     |
| BUITENGEWONE BATEN EN LASTEN           | -                     | -                     |
| <u><b>Netto resultaat</b></u>          | -                     | -                     |

### 3. Grondslagen ontwerpbegroting 2018

#### Een korte toelichting en enkele ontwikkelingen

##### ***Inleiding***

De grondslagen geven inzicht in de berekening en de systematiek van de ontwerpbegroting 2018. De begroting is in lijn met de begrotingen uit de voorafgaande jaren. Er zijn in de begroting 2018 geen significante ontwikkelingen of afwijkingen voorzien in vergelijking met de begroting van 2017<sup>i</sup>. Het gevoerde financiële beleid van de voorafgaande jaren bevestigt de begroting 2018; de school voert een sobere en doelmatige begroting die erop gericht is de beschikbare middelen in te zetten in het belang van de (ontwikkeling) van het onderwijs. Deze toelichting geeft ook inzicht in de keuzes die de school maakt binnen de beperkte financiële ruimte. De toelichting eindigt met een korte impressie van enkele ontwikkelingen.

##### ***Reguliere personele baten***

Aan de inkomstenkant is de prognose van de normatieve rijksbijdrage gebaseerd op de GEFIS bekostigingsinformatie 2018 voor 1099 leerlingen. De bekostigingsinformatie laat zien dat de reguliere personele baten met € 300.000 (opgenomen in de rijksbijdrage OCW) stijgen door de groei van de school. De precieze toegekende bedragen aan reguliere personele baten worden middels de beschikkingen van het CFI eind december 2017 duidelijk.

##### ***§ Additionele personele baten***

Sinds 2013 komen er jaarlijks additionele baten (opgenomen in deze begroting onder de overige subsidies OCW) voor de prestatiebox VO. Op basis van het beleidsplan *inzet regeling prestatiebox*<sup>ii</sup> 2017-2019, is ook voor 2018 een bedrag van €317.000 in de begroting opgenomen. Het volume aan additionele middelen (overige baten) is in vergelijking met 2017 gestegen met € 52.000. De stijging heeft voornamelijk betrekking op de ontwikkeling in de bekostiging van de prestatiebox.

Op basis van de meerjarenbegroting van het samenwerkingsverband Qinas is het budget dat voor onze school voor Passend Onderwijs beschikbaar is, de komende jaren gestabiliseerd op het niveau van 2017 (€ 185.000). Inmiddels zijn beleidsplannen ingezet om de bekostiging van Passend Onderwijs voor grotere groep van leerlingen ten goed te laten komen dan alleen de zorgleerlingen. Immers Passend Onderwijs is voor alle leerlingen, die op enige wijze extra ondersteuning nodig hebben om het onderwijs op het gymnasium met goed gevolg af te sluiten. Voor 2018 verwachten we op basis van de beschikking van het samenwerkingsverband Qinas € 185.000 aan additionele baten.

Het bedrag voor de functiemix is vergelijkbaar met begroting 2017. Het betreft hier stimuleringsmaatregelen van de overheid om docenten sneller door te laten stromen naar een hogere functieschaal. Deze maatregelen zijn in 2015 afgerond. De overheid stelt jaarlijks een additionele bedrag ter beschikking. Binnen de vastgestelde kaders zal jaarlijks bekeken worden of en welk percentage aan docenten naar een hogere functieschaal kan doorstromen. Deze additionele middelen lijken constant te zijn in hoogte en zijn bedoeld ter bekostiging van de eerdere promoties en om de huidige percentages in 2018 te continueren.

### ***Personele lasten en loonkosten***

Bij het opstellen van de begroting 2018 is voor de berekening van de loonkosten van het personeel met de volgende grondslagen rekening gehouden:

- de vigerende CAO - verplichtingen (o.a. bindingstoelage, periodiek per 1/8, evt kapitalisering in het kader van het levensfasebewust personeelsbeleid en de jubileumgratificaties)
- de reguliere werkgevers - en werknemerspremies (pensioenpremies, premies sociale lasten, vakantie - en eindejaarsuitkering en reiskosten)

Deze kosten zijn verwerkt in de prognose van de loonkosten 2018. Daarnaast is in de loonkosten rekening gehouden met de verplichtingen die in het kader van de functiemix zijn aangegaan. Bovendien is er 4,5 % opslag aan de loonkosten toegevoegd; gezien het maatschappelijke tijdsgewricht kunnen onvoorziene premiestijgingen in het begin van het kalenderjaar 2018 en zelfs gedurende het kalenderjaar niet uitgesloten worden. De loonkosten zijn in deze begroting afgerond op respectievelijk € 350.000, € 5.535.000 en € 840.000 voor de functiecategorieën directie, OP en OOP. Hierdoor komen de gemiddelde loonkosten inclusief sociale premies en lasten uit op € 545.000 voor de eerste zeven maanden van het kalenderjaar met een plafond van € 560.000 per maand<sup>iii</sup>.

### ***Materiële baten en lasten***

De vergoeding per leerling voor de materiële baten (opgenomen onder de rijksbijdrage OCW) liet de afgelopen jaren een stijgende trend zien. Terwijl de school in 2011 nog maar € 658 per leerling ontving, is dit bedrag de afgelopen jaren opgelopen naar € 755 per leerling in 2018. Op basis van de regelgeving ziet ernaar uit dat het bedrag per leerling stabiliseert op bovengenoemd bedrag de komende jaren. De rijksbijdrage laat voor 2018 is in vergelijking met 2017 een geringe stijging zien met € 30.000 en bedraagt € 829.000.

Bij de materiële lasten zijn in de begroting 2018 een aantal onderdelen begroot op basis van het reële lastenpatroon van de afgelopen 12 maanden (bekeken voor 2016 en 2017 met een extrapolatie naar het einde van dit kalenderjaar). Dit heeft ertoe geleid dat er op deze onderdelen naar verwachting geen structurele overschrijding plaatsvindt van het budget dat we niet hadden kunnen voorzien, afgezien van incidenteel extra noodzakelijke uitgaven. De basis is dat zo veel mogelijk reëel begroot wordt op basis van offertes en op basis van de resultaten van de grootboeken uit het voorafgaande jaren.

#### ***§ Resume toename baten en lasten in de begroting 2017***

De begroting 2018 laat in de rijksbijdrage (personeel & materieel) een toename zien van € 380.000 opgebouwd uit o.a. € 330.000 personeel en € 53.000 materieel. In de overige subsidies OCW zien we een toename van € 50.000 hoofdzakelijk door een toename van de bijdrage in de regeling prestatiebox VO.

De lasten nemen toe, hoofdzakelijk door de groei van de personele lasten met € 460.000. De materiele lasten laten in 2018 een lichte daling zien.

#### ***§ Afschrijvingslasten***

Voor 2018 zijn er geen concrete plannen voor omvangrijke (interne) investeringen. De toename in de afschrijvingen 2018 in vergelijking met 2017 komt grotendeel deels door de investeringen in het boekenfonds voor het schooljaar 2017 - 2018. Daarnaast is er geanticipeerd op eventuele kleine investeringen in 2018. Hierdoor is het afschrijvingsplafond in 2018 op € 619.000. Een extrapolatie van de materiele vaste activa staat laat zien dat de afschrijvingen bij ongewijzigd beleid vanaf 2020<sup>iv</sup> een daling laten zien.

#### ***§ Dotatie buitenonderhoud***

Ook in 2018 zal aan de voorziening worden gedoteerd op basis van het meerjaren onderhoudsplan. Het plan voorziet in regulier groot onderhoud van beide gebouwen gedurende 15 jaar. Met een horizon tot 2021 is er *ultimo* 2017 op de balans een positie opgebouwd van € 284.000. Om aan de jaarlijkse onttrekking van de voorziening conform plan en aan de opbouw van de verplichtingen tot 2022 te voldoen wordt er in 2018 € 10.000 gedoteerd. Door middel van het meerjaren onderhoudsplan legt het bestuur verantwoording af aan de Gemeente Hilversum over het gevoerde onderhoudsbeleid van de afgelopen jaren om te voorkomen dat er in de toekomst eventueel achterstallig onderhoud ontstaat of wordt geclaimd. De dotatie betreft in 2018 een lager bedrag dan de voorafgaande begrotingsjaren, maar is voldoende om aan alle reguliere verplichtingen tot 2022 te voldoen. Dit heeft een effect op de huisvestinglasten in 2018. Het afgelopen kalenderjaar zijn er op basis van het plan groot onderhoud diverse aanpassingen voorgenomen: het betreft hier hoofdzakelijke de vernieuwing van de vloer van de gymzalen is, divers schilderwerk buiten en binnen en het laatste deel van de vernieuwing van het elektriciteitsnetwerk. Incidenteel worden kleine lasten voor deze werkzaamheden ook in de reguliere exploitatie genomen worden.

### ***Overige lasten***

De overige lasten zijn in lijn met 2017 en laten voor 2018 geen significante ontwikkelingen zien.

### ***Risico 's en beheersmaatregelen***

De school bevindt zich in een stabiele situatie, zowel in kwalitatief als in kwantitatief opzicht. Recentelijk is (het onderwijs van) de school door de Inspectie van het Onderwijs in het vierjaarlijkse reguliere kwaliteitsonderzoek met oordeel "goed" gewaardeerd. Het aantal leerlingen is stabiel en bevindt sinds een aantal jaren boven de 1050, met op dit moment 1099 leerlingen. Ook onze school staat bloot aan risico's en heeft de afgelopen jaren diverse financiële beheersmaatregelen ontwikkeld om eventuele ongewenste effecten van (financiële) risico 's te dempen of af te wenden. Naast een maandelijks oplevering van de balans en de winst & verliesrekening beschikt de school over een beheerstool waarmee maandelijks de realisatie van de loonkosten en de liquiditeit worden gemonitord. Afschrijvingen en investeringen voor de komende jaren zijn goed in beeld en onderbouwd. Er is tweemaandelijks overleg met de penningmeester en controller over realisatie van financiële beleid. De medezeggenschapsraad wordt twee tot drie maal per jaar geïnformeerd over gevoerde financiële beleid en heeft instemming op de formatie. Met ingang van 2019 zal de medezeggenschapsraad conform de WMS meer ruimte krijgen om de keuzes in de jaarlijkse begroting mee te bepalen. Het bestuur wordt per kwartaal geïnformeerd over stand van zaken en de verwachtingen op financieel gebied.

De beheersmaatregelen om tussentijds bij te sturen lijken effectief: ook bij onvoorziene omstandigheden zoals een incidentele langdurige ziekte van een aantal medewerkers in 2017 geven de interne beheersinstrumenten voldoende zekerheid om op tijd bij te sturen en ervoor zorg te dragen dat de school uiteindelijk binnen de jaarlijkse rijksbijdrage blijft.

### **Beleidskeuzes en ontwikkelingen in de begroting 2018**

Bij de personele lasten lijkt het de school de afgelopen jaren goed te lukken om de loonkosten te prognosticeren. Ook in 2017 getuige de (twee)maandelijks realisatie, blijft de school binnen het begrote budget en de bekostiging. De materiële lasten zijn eveneens scherp bekeken op basis van de grootboekrekeningen en de realisatie van 2017 met soms een blik terug naar de gegevens uit de voorafgaande jaren. De huisvestingslasten en de administratie - en beheerslasten laten ten opzichte van 2017 een lichte daling zien. Deze daling houdt verband met een aanpassing van de budgetten aan de reële kostenontwikkeling.

Het lukt de organisatie steeds beter de vaste lasten constant te houden en - in enkele gevallen - soms enigszins te verlagen.

De organisatie blijft ook in de begroting 2018 op een tweetal gebieden investeren: het personeel en het onderwijs, de belangrijkste pijlers van de schoolorganisatie. De investeringen in het personeel zien we in de begroting 2018 terug door een verder toename van de doorstroom van docenten naar een hogere docentenfunctie binnen de vastgestelde kaders (90 % van onze docenten zit ook in 2018 een LC- of LD functie). Daarnaast worden middelen vrijgemaakt om onze medewerkers binnen de doelstellingen van de schoolorganisatie de gelegenheid te geven actief te participeren in de schoolorganisatie. Tenslotte nemen medewerkers in ruime mate deel aan externe trajecten, zoals deelname aan promoties, Masteropleidingen en andere universitaire trajecten. Dergelijke trajecten zijn ook een handreiking naar het wetenschappelijke onderwijs, waarbij kennis en ervaring van voortgezet en wetenschappelijk onderwijs wordt uitgewisseld. De medewerkers en onze leerlingen plukken hier de onderwijskundige en wetenschappelijke vruchten van.

In de begroting is structureel ruimte vrijgemaakt voor materiële lasten die verband houden met de ondersteuning van onderwijsontwikkelingen en Passend Onderwijs die alle leerlingen ten goede komen. In 2018 staat de volgende speerpunten op de agenda die deels hun beslag krijgen in de begroting 2018: de versterking van de alfa vakken, talentontwikkeling in leerjaar 1 & 2 op het gebied van vaardigheden in het Engels (het zogenaamde LEAP project i.e. Learning English for Academic Purposes) in het kader van de mondialisering en internationalisering en diverse projecten die zich op het snijvlak van kunst en techniek bewegen. Tenslotte heeft de school diverse projecten samen met het primair onderwijs geïnitieerd om de overstap van leerlingen van de basisschool naar het gymnasium (nog) beter aan te laten sluiten op de kennis en de uitdagingen waarvoor deze leerlingen zich gesteld zien. De school realiseert zich steeds meer dat ze een onmisbare en dankbare schakel is tussen het primair en wetenschappelijk onderwijs. Naast de persoonlijke ontwikkeling van onze leerlingen tot wereldburgers en jong volwassenen, is het de taak van de school ervoor zorg te dragen dat de leerlingen zo goed mogelijk toegerust zijn om door te stromen naar het wetenschappelijke vervolgonderwijs in Nederland en het buitenland.

### **Meerjarenbegroting**

De begroting 2018 is in lijn met de meerjarenbegroting zoals deze in de jaarrekening 2016 is opgenomen. De baten en lasten liggen met € 388.000 een fractie hoger door de groei van de school naar 1099 leerlingen; bij het opstellen van de prognose 2017 is destijds uitgegaan van een leerlingaantal van 1057 leerlingen. Daarnaast is de bijdrage per leerling licht gestegen. Voor het overige zijn er géén significante afwijkingen van toepassing.

---

<sup>i</sup> De begroting 2017 en de realisatie 2016 maken onderdeel uit van deze begroting

<sup>ii</sup> School ontvangt € 288 per leerling in het kader van de regeling prestatiebox in 2018

<sup>iii</sup> In 2017 is de school met de gemiddelde loonkosten ook binnen het plafond van € 525.000 per maand gebleven., ondank onvoorziene personele lasten door vervanging van zieke medewerkers.

Gelet op de realisatie van de gemiddelde loonkosten (€ 540.000) in de laatste 5 maanden van het kalenderjaar 2017 en de ervaringen met de voorafgaande begrotingscycli, lijkt dit plafond toereikend te zijn voor 2018.

<sup>iv</sup> In 2018 bedragen de afschrijvingslasten bij ongewijzigd beleid € 610.00, in 2020 € 564.000 en in 2021 € 504.000